

Bilaga 1 - Ordlista

Allmän VA-anläggning: En anläggning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen äger eller har rättsligt bestämmande över och som har anordnats för att uppfylla kommunens skyldigheter enligt lagen om allmänna vattentjänster (LAV). De samlade VA-anläggningarna inom en kommuns gränser, för vilka en kommun är huvudman, benämns ”Den allmänna VA-anläggningen”.

Avloppsvatten: Samlingsnamn för spill-, dag- samt dränvatten enligt den definition som finns i 9 kap miljöbalken).

Avrinningsområde: Område från vilket vatten kan avledas med självfall eller genom pumpning till en och samma punkt. I ett avloppssystem bildar de naturliga höjderna – vattendelarna – områdesgränser för såväl spill- som dagvattenledningssystemen. Ett avrinningsområde kan delas in i flera delavrinningsområden (DARO).

Bräddning: Tillfällig alternativ avledning av vatten när ordinarie systems kapacitet överskrids.

Dagvatten: Ytligt avrinnande regn- och smältvatten.

DARO: Delavrinningsområde.

Dricksvatten: Enligt Livsmedelverket LIVSFS 2022:12 definition är det vatten som är avsett att eller rimligen kan förväntas att förtäras av människor. Allmänt dricksvattnet är ett kontrollerat livsmedel som ska uppfylla Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten.

Dämning: Avsiktig eller oavsiktig höjning av yt- eller grundvattennivå.

Enskild VA-anläggning: En anläggning eller annan anordning för försörjning av vatten eller avlopp som kommunen inte äger. Enskilda anläggningar kan finnas för en enskild fastighet, för flera fastigheter tillsammans eller för samfälligheter och föreningar. En enskild VA-anläggning kan avse såväl ledningar som en lokal lösning för produktion av dricksvatten eller rening av avloppsvatten.

Enskilt VA-område: Ett område som idag har en enskild VA-försörjning och som inom överskådlig framtid inte har behov av en förändrad VA-försörjning utan kommer att fortsätta ha enskild försörjning.

Gemensambetsanläggning (GA): En anläggning som är gemensam för flera fastigheter och som tillgodoser ett ändamål av stadigvarande betydelse för dem (ex. hantering av avloppsrening eller dricksvattenberedning). En gemensambetsanläggning måste bildas genom en Lantmäteriförrättning.

GIS: Förkortning av Geografiskt Informationssystem. Ett datorbaserat system för att samla in, lagra, analysera och presentera geografiska data.

Grundvatten: vatten som finns lagrat under markytan i jordlager och berggrund.

Bilaga 1 - Ordlista

Infiltration: Inträngning av vätska i poröst eller sprickigt material, till exempel vatten som tränger in i jord eller berg.

IPCC: Förenta nationernas klimatpanel (Intergovernmental Panel on Climate Change). FN:s organ för att sammanfatta och bedöma vetenskapen relaterad till den globala uppvärmningen.

RCP: "Representative Concentration Pathways". Klimatscenarier som används för att beräkna framtida klimatförändringar. Användningen av RCP:erna syftar till att ge information om klimatförändringarna vid olika halter av växthusgaser i atmosfären.

Recipient: En sjö, vattendrag eller grundvatten som mottar dagvatten, bräddvatten och renat avloppsvatten.

Rekvisit: För att en lag(paragraf) skall vara tillämplig krävs att något eller alla villkor är uppfyllda. Dessa villkor kallas rekvisit.

Retentionspotential: Markens potential att bibehålla exempelvis föroreningar. Påverkas av jordens genomsläpplighet.

Råvatten: Obehandlat vatten taget från en yt- eller grundvattentäkt som avses användas som dricksvatten efter uppfordring eller intag och eventuell beredning.

Salt grundvatten: grundvatten som innehåller en hög koncentration av lösta salter och mineraler.

Råvattentäkt: Vattentäkt som råvatten tas från.

Spillvatten: Förorenat vatten från hushåll, industrier, serviceanläggningar och liknande.

Sött grundvatten: Uttrycket "sött grundvatten" hänvisar vanligtvis till grundvatten med låg salthalt, vilket gör det lämpligt för dricksvatten.

Tillskottsvatten: Samlingsbegrepp för vatten, som utöver spillvatten, avleds i spillvattenförande avloppsledning. Tillskottsvatten kan således vara dagvatten, dränvatten, inläckande sjö- eller havsvatten med mera. Tillskottsvatten har tidigare benämnts ovidkommande vatten.

VA-anläggning: Till exempel vattenverk, avloppsreningsverk, ledningsnät, reservoarer eller pumpstationer.

VA-huvudman: Den som låter bygga och därmed äger VA-anläggningen. Det kan vara kommunen själv eller en annan organisation, till exempel ett aktieföretag, men kommunen måste ha "rättsligt bestämmande inflytande" över VA-anläggningen.

VA-planområde: Används i Vattentjänstplanen som gemensamt begrepp för de områden med sammanhållen bebyggelse som identifierats i arbetet med VA-utbyggnadsplanen.

VA-Samfällighet: En samfällighet består av flera fastigheter som tillsammans äger och underhåller gemensamma anläggningar. VA-samfällighet kan äga och förvalta privata gemensamma anläggningar för hantering av avloppsrening och dricksvattenberedning.

Bilaga 1 - Ordlista

Vattenförekomst: Den minsta enheten för beskrivning och bedömning av vatten. Definierat som en specifik vattensamling av en viss geografisk storlek. Kan vara både en grundvattenförekomst (t.ex. akvifer) eller en ytvattenförekomst (t.ex. sjö, kustvattenområde).

Vattentjänster: Sammanfattande benämning på olika tjänster för vattenförsörjning och avlopp. Enligt vattentjänstlagen är det kommunerna som är skyldiga att ordna vattentjänster, vilka det finns fyra av: vatten, spillvatten, dagvatten gata samt dagvatten fastighet.

Vattentäkt: En sjö, vattendrag eller grundvattenkälla där vatten tas till dricksvattenförsörjning.

VA-utbyggnadsområde: Områden där behov finns av allmän VA-försörjning enligt 6 § med hänsyn till större sammanhang eller risk för människors hälsa och miljö.

VA-bevakningsområde: Områden som idag inte är i behov av allmän VA-försörjning men där det finns information om att bedömning kan förändras i framtiden alternativt haft tillsyn på enskilda avlopp nyligen.

Verksamhetsområde (VO): Område där vattenförsörjning eller avlopp ordnats genom allmän VA-anläggning. Ett verksamhetsområde kan vara begränsat till att bara gälla för en viss vattentjänst eller vissa vattentjänster. VA-huvudmannen är enbart skyldig att ordna med den vattentjänst eller de vattentjänster som verksamhetsområdet avser.